

Nro. 7.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből Kedden Julius 23-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Itten, és ezen fő város vidékén még most is olly szörnyű szárazság uralkodik, a' millyenre a' leg korossabb emberek sem emlékeznek. Három hólnapok alatt alig vólt annyi esső, melly a' földet elegendőképpen megnedvesíthette volna, a' mi kevés esső esett estvénként és éjjelenként a' következett napon támadt szél azt is kiszárztotta. A' szomjúzó föld mindenütt megrepedt, meg keményedett, a' legelő mezők megsárgultak, a' fűvek gyökere kiaszott, a' fejős teheneket malátával kell táplálni, 's e' miatt a' téjnek ittzéje 45 's 60 krajtzáron, a' téjfel ittzéjét egykét forinton adják a' falusiak. — Gyümölts ugyan

bőven termett, de az essőnek szűk volta miatt még a' fáján megférgesedvén lehull 's elrothad, a' mit béhozhatnak felette drága, egy árpával érő körtvélynek egy 's két garas az árra; a' sárga dinnyének apraját 2, 3, 4, forinton, a' nagyobbatskát 8, 10, 's 12 forinton adják. — Az aratás nagyon szűk, az élet felette drága, a' kenyér hetenként kissebbedik, a' kerti vetemény hová tovább szűkebb és drágább, a' felettébb való szárazság miatt a' káposzta plánták kiszáradtak. — A' felettébb való és túrhetetlen hévség miatt, a' tüdő és agyvelő hártya gyulladása nagyon uralkodik. Az orvos Doktoroknak elég dolgok van. Az egészségesek a' nagy meleg miatt sem nappal sem éjjel nem nyughatnak, egy szóval, egészen megváltozott a' természetnek folyamata.

A' Leopoldstadtban Margita napján esni szokott vásár ugyan elég népes az adókra 's áru-
lókra nézve, minden féle portéka elegendő találtatik; de mivel minden felette igen drága, mivel a' bankótzédula' betse nagyon leszállott, kevés vásárlók találtatnak, és a' kik találtatnak is, a' portékáknak rendkívül való drágaságok miatt félannyit sem vásárolhatnak, mint vásárlottak az ennek előtte való esztendőekben, 's vásárlásokat egyedül az olly portékákra szoríttyák, mellyeket legszükségesebbeknek lenni tudnak.

Magyar Ország.

Tek. Zala Vármegyéből azt írják, hogy a' Balaton partján lévő Füredi savanyú vízzel va-

ló élés vegett, [az idén sok Úri és más rend-
béli vendégek gyűltek oda. Ennek a' mineralis
viznek haszna fő képpen a' belső részekben lé-
vő daganatoknak, a' vizellet hólyagban lenni
szokott fővénynek, és követskének felosziatá-
sában, a' vak aranyérnek megfakasztásában, 's
az abból származott keserves fájdalmaknak meg-
enyhítésében, a' belekben öszve gyűlt moslé-
koknak kitisztításokban, és az asszony nem szo-
kott nyavalyáinak orvoslásokban nagy hathatós-
ságot mutatott. Több betegek, a' kik azon or-
vos vízzel éltek ez idén, egészségesen mentek on-
nan el, és áldják a' természet Urát, a' ki az
emberi nemzet javára minden elementumokban,
levegőben, tűzben, vízben, és földben orvosló
erőt nyomott. Az azon savanyú vízzel élő be-
tegeknek orvoslásokra, az oda való egészséges
levegő ég, és oda való szép vidék is sokat hasz-
nálnak.

Sok illy orvosló vizekkel és fürdőhelyekkel
áldotta meg a' két Magyar Hazát az adakozó
természet. Illyenek a' Budai, a' Póstyeni, a'
Trentsini, a' Ránki, a' Bártfai, és a' Bakabá-
nyai fürdő vizek, mellyeknek hasznokat sok ember
tapasztalja esztendőnként. A' Póstyéni fürdővíz-
nél a' rheumaticus nyavalyáknak, a' tagok öszve
zsugorodásának orvoslásában, és erősítésében
egy egy hathatóssabb vizet nem esmérek. Láttam
ugyan ott oly személyeket, a' kik szekeren vi-
tetvén oda magokat, ép és egészséges testel tér-
tek vissza hazájokban. Még a' gutaütésben is
nagy haszna van ennek az orvos víznek. —

Hasonló erővel bírni mondatik a' Trentsini
fördő.

E r d é l y.

Hermanstadtból Julius 12-dik napján. Ebben a' szempillantásban, következő hivatal szerint való tudósítást vettünk az Orosz Császári armádiától, melly Bukarestben tétetett közönsé-
gessé. Az Éő Orosz Császári Felsége, Fő Vezér *Kutusow* vezérlése alatt lévő Armádiája, e' folyó Julius 4-dik, az ó kalendárium szerint, Junius 22-dik napján igen fényes győzedelmet vett a' Török Nagy Vezér személyes vezérlése alatt volt Török armádián, mellyet következőképpen festettek le a' Bukaresti levelek.

Junius 18-ik napján, az Orosz fő vezér, a' maga fő hadi szállását Bukarestből *Giurgevóba* tette által, holott néhány hadi foglyoktól kitanulván, hogy a' Török nagy Vezér, maga 60000 főből álló erős armádiájával *Rutsuk* ellen marsirozik, és hogy már a' *Cadi-Kieni* helységhez *Rutsuk* szomszédtságában érkezett legyen, a' maga hadi seregeit a' Duna jobb partyára vezette által, 's azon erősség előtt táborba szállott, Julius 20-ik napján, azok az 500 Törökök, a' kik az egész Orosz Armádiát még kémlelni akarták, Generál - *Lajtinánt Woinoff* okos fordulásai által visszanyomattak, és a' számjára nézve sokkal több elienség, négy Orosz batallion szemeláttára vissza húzta magát.

Azon nap egy más új fekvést vett a' mi armádiánk a' *Rutsuki* tetőkön; Julius 4-ikén a' Tö-

rök hadi sereg megindult, 's azonnal a' két ellenséges armádia egymással üstökbe kapott. — Legelsőben is a' Kozákok nyargaltak ellenek, és a' viaskodásra kényszerítették az ellenséget, a' mennyiben a' quaréba vagy négy szegletű hadi rendbe állott gyalogsághoz tsalogatták azt, az ellenség lineája, melly mind a' két szárnyunkat körülvette, messze kiterjedt.“

„A' Nagy Vezér hadi talentomait nagyon betsüli az Orosz fő Vezér, a' ki mindenütt általrontani igyekezett, és egymás után nagy erőt küldött armádiánk jobb szárnya ellen, a' bal szárnyát elevenen vissza nyomta, leg jobb hadi népét, a' mi négy szegletű hadi rendjeink közt való nyílásokba küldötte, és egynehányszor kétségessé tette a' viaskodásnak kimenetelét, a' melly végtére tsak ugyan az Eő Császári Felsége armádiája hasznára fordúlt.“

Az ellenség a' maga hátrálásában egészen be sántzolt táborhelyeig űzetett, a' hol útjában a' maga elkezdett sántzaira bukkant, mellyeke mindazáltal olly nagy siettséggel el kellett nékik hagyni, hogy tábori bútorjaikból sok imitt amott széllyel szórva találtatott. Estvéli 7 óráig a' táborhely előtt maradtak a' mi hadi seregeink, de mivel abból senki ki jönni nem merészlett, ők is vissza mentek régi tanyájokba. (*A' többit másszor.*)

Frantzia Birodalom.

A' múlt Pénteken költ Magyar Kurir 88-dik lapján félbeszakadt Frantzia tikkelyeknek folytatása.

A' hadi dolgokról.

Egy esztendő elforgása alatt sok Spanyol Országi erősséget ostrom által elfoglaltunk, melly dolog a' Fr. Indzsínór corpusnak és ármádiának nagy ditsőségére szolgál, a' kik 200 zászlót nyertek, 80000 embert fogtak, és néhány száz ágyút vettek el az ellenséggel való verekedésben a' Spanyoloktól. — Közelgetett ez a' háború a' maga végéhez, midőn Anglia le mondván előbbi politikájáról, háborúhoz kezdett, ennek a' hadakozásnak következéseit, 's annak kimenetelét is, mellyeket e' világ jövődőbbéli sorsára nézve szólni fog, könnyű előre ellátni."

Mivel telyességgel elégtelen Angliának népessége arra, hogy a' két Indiát, Amérikát, és a' Közép Tengernek több pontyait maga erejével védelmezhesse, hogy Irlandiának, 's Angliának tenger partjait oltalmazhassa, hogy katona őrizetjeit tarthassa, hogy számos hajóit hajós katonákkal meg rakhassa, hogy a' Spanyol Országi háborúban elveszett emberei helyett másokat kiállíthasson: ha tovább is folytatni fogja ellenünk a' háborút, vagy népessége nagyon megkevesedik, vagy ha azt félbe szakasztja, gyalázattal borítatik bé. — Frantzia Országának nyoltz száz ezer embere áll fegyverben, és ha új hadi népnek, új ármádiának kell Spanyol Országba marsirozni ott lévő örökös ellenségeinknek meg győzésekre, még is négy száz ezer főből álló gyalogság, 's ötven ezer emberből álló lovasság marad Országunkban, a' mi tengeri partjainkon, 's határainkon, a' kik minden szempillantatban készen lesznek jussaiknak mindenütt való védelmezésekre, és az oda menetelre, a' hol a' szükség kívánni fogja.

Az Ország tudományt tárgyazó dolgáról így szólt.

Az Universitások nagy előmenetelt tettek. Néhány Gimnáziumok rossz állapotban voltak, melyekből a' vallás sarkalatos ágazatai, minden közönséges intézeteknek és erköltsi tudománynak fő oszlopai kimentek, avagy csak lágy-melegen gyakoroltattak. — Ezeknek a' visszaéléseknek nagyobb részét, a' tudományokra ügyelő Minister, és az Universitásbéli Tanács nagy részént eltörlötte. De még is sok maradt hátra a' Császár reménységének bételyesítésére, és az Eő feltételének eszközzésére. Az ifjúság nevelése nagy felsekcentést kíván; de mivel gyakorta kéntelenek a' szülék gyermekeiket az oskolákra és más intézetekre bízni, azt akarja a' Császár, hogy az universitásoknak vagy fő oskoláknak elintézések mindennemű oskolákra és fundációkra kiterjedjen, még pedig úgy, hogy a' neveléssel nem kell úgy bánni, mint valamelly kézmívvel vagy kereskedéssel a' pénznek haszna szerént. A' nevelésnek igazgatása a' tselédes gazdának leg nemesebb foglalatossága, vagy leg főbb tzelja a' Nemzeti institutumnak. A' nagyobb és gyülekezetbeli oskolákat szaporítani kell, a' magános institutumok számát pedig apródonként kevesíteni, míg végtére egészen el múlnak. Minden közönséges nevelésnek nem politziai, avagy egyházi, hanem katona fenyítékjének kell lenni. az evvel való élés leg hasznosabb, az életnek minden ágazatiban lehetnek olly esetben a' polgárok, mellyben az ő vagyonjaikat vagy a' belső vagy a' külső ellenség ellen kell védelmezni. Még tiz esztendőök kívántatnak, míg azok a' jó.

tétemények, mellyeket Eő Felsége az universitásból reményl mnnkába vétetődhetnek, és fel tett tzelja bétellyesítetik, de már is nagy lépések tetődtek, és az, a' mi már meg van, minden előbbieket meghalad. Nagy meg elégedéssel értette Eő Felsége azt, hogy a' gyermekeknek kezdő taníttatásokra nézve apróbb oskolák állítottak fel, mellyeknek kiterjesztéseket nagyon óhajtya. A' St. Denisi, és Ecouenni nevelő házakon kívül, hat leánykákat nevelő házak állítottak fel, és ezeknek a' leányoknak attyaik a' Státus szolgálatjára ajánlották magokat.

A' mi a' szép mesterségeket és tudományokat illeti.

A' Compasnak, avagy mágnestőnek feltalálása a' kereskedésben nagy változást tett; a' nád-méz a' mézzel való élést, az indigó a' kék festőfűvet elűzte. A' Chemia, az az a' választó tudomány nagy előmenetelt teszen, és annyira ment, hogy már a' szőlő 's juharfa levéből, és a' veres répából is hasonló jó mézet lehet készíteni. az a' kékfestőfű, melly Langvedotziát, és Olasz Ország egy részét meggazdagította, és a' mesterség gyermeki állapotjában, az indigóhoz nem hasonlítódhatott, ismét nagy előmenetelre kapott. Olly nedvességet lehet abból a' Kémia által kihúzni, melly mind minéműségére, mind árára nézve az indigót felül haladja. Minden mesterségeknak 's tudományoknak ágai tökéletesítetnek. (*A' többit másszor.*)

A' *Gazette de France* tzimű Parisi Zsurnál azt adta ki, hogy a' Pétersburgi Csász. udvar az egész diplomaticum Corpusnak, az az, Ministereknek, 's minden Kórmányszékeknek, és min-

den Európai uralkodó fejedelmi udvaroknál lévő követjeinek tudtokra adatta, hogy a' Frantzia első rangú új követ, *Grof Lauriston*, a' Párisi Csász. udvarnak Orosz Birodalom eránt való szves baratságáról bizonyossá tette.

Nem régiben arról emlékeztünk a' Magyar Kurirnak egyik darabjában, hogy *Jósef Napoleon* Spanyol Király Napoleon Császárnak testvér bátya Párisból vissza utazott. — A' 24 dik Juniusi Bayonnei tudositások ezt tartják: Tegnap érkezett ide Spanyol Király Eő Felsége Madritti útjában, és igen pompásan fogadtatott, a' Maracci kastélyba szállott bé. — Az All-Helytartónak előtte mandott beszédjére ekképen felelt: Köszönem Kigyelmednek azt a' jószívűségét, melyet erántam kinyilatkoztat. Azok közt az okok közt, mellyekre nézve én Spanyol Ország tsendességének hováhamarabb leendő vissza helyheztetését ohajtom, nem leg utolsó az a' kivanság, hogy a' Frantzia Ország, és félsziget közt való baratság és kereskedés, kiváltképen való módon Bayonnével vissza állitassék. Annyi probait adta ez a' város a' Császárhoz való hivségének, hogy az által magát az én haladatossagomra is erdemessé tette. Azon napon, délben a' Bayonnei Papságot, és a' polgari 's hadi tiszviselőket is maga eleibe botsátotta audientziára.

Spanyol Ország.

Az Arragoniában táborozó Frantzia ármádiának fő vezére Gróf *Suchet* a' Tarragoniai erősség ostromlásának folytatásáról újjabb tudositást küldött a' Neufchateli 's Wagrami Hertzegnek, mint a' Frantzia ármádia leg főbb Igazgatójának, a' múlt Junius 26 dik napján, melyet nagy ne-

hezen és sok vérontással, de tsakugyan szeren-
tséssen megvett azon hónap 23 dik napján. —
Ez a' régi és híres város, a' hol a' régi Római-
ak legelsőben Spanyol Országban ki szállottak
vala, valaha a' Tarragoniai tartománynak anya
városa és a' Római Proconsuloknak és Praeto-
roknak lakhelyek vólt. Az Afrikabéli *Scipio*
népesítette meg és ő vétette azt kőfalakkal környül,
Hadrianus Római Császár pedig meg nagyobbí-
totta. Abban az időben 34000 öl vólt annak ke-
rülete, és a' mint a' Spanyol Országi Krónikák-
ban olvassuk, 600,000 főre ment hajdan annak
népessége. A' mint egy *Marianna* nevű nevezte-
tes Spanyol Historicus megjegyzi, a' 17. dik szá-
zadban, 7500 familiára, és 2000 házakra szál-
lott le annak száma, a' jelenvaló században
1401 öltre megyen annak kerülete, 's 9000 főre a'
népessége, kiknek lakhelyeiket nem házaknak,
hanem inkább kunyhóknak lehet tartani. Nyoltz
férfi és négy apátza klastromok vannak azon
városban; a' fő templomnak 170 lépés a' hossza
127 a' szélessége. A' Spanyol Országi successio
miatt támadt háborúban *Károly* Austriai fő Her-
tzeg mellé állott Tarragona, a' segítő seregeket
az Anglusokat a' maga kapuin bébotsátotta, a'
kik 1713. dik esztendőben, az Utrechti békesség
után, mellynél fogva az egész Spanyol Monar-
chia a' XIV. dik Lajos Frantzia Király unokájá-
nak Filep Andegaviai Hertzegnek adattatott által,
onnan kiköltöztvén, azt a' várost meg gyújtották,
's annak erősségét nagyrésztént puskaporral le-
rontották, de a' melly a' Burboniai házból való
Királyoknak uralkodások alatt újjobban megépít-
tetett 's megerősítetett.

Ennek a' Katalóniai Tartományban lévő erősségnek mostani ostromlásáról következő tudósítást küldött az Arragoniában táborozó Franzia ármádiának fő Vezére Gróf *Suchet* :

Kegyelmes Uram ! Mennél gyakortább támadtuk meg Tarragonát, annál vakmerőbben védelmezte azt a' benn vólt ellenséges őrizet, kiváltképpen az *Olivó és Frankoli* külső erősségeknek megvételek után, a' kik mindenféle segedelmet nyertek. — Az alsó vagy külső város, melly a' kikötőhelyet és a' kikötőhely töltését magában foglalja, számos külső erősségekkel fedeztetik, naponként új batteriákkal szaporított, és a' mellyek ellen való erőlködésimet én megkettőztettem. — Szerentsém vólt Hertzegségedet arról az ostromról tudósítani, mellyet az úgy nevezett *Lunette du Prince* erősség ellen haszonnal intéztem. Ennek az erősségnek elvételével első lépést tettünk az alsó városban, az ártilleristák újobban által vitték nyílást tsináló batteriáikat, az Indzsínőr corpus szorossabban bészárta azt, egy harmadik parallella sántzot ásatott, két különböző úton ment a' St. Carlos bástyának kiálló tsútsához, 's végtére a' Chanoines bástya szegeletinél a' sántzba ment.“

Alig kezdődött el Junius 21-dik napján az ostromló tűz, midőn már a' mi batteriánk' puszkaporos magazinumját egy ellenséges haubitza meg gyújtotta, 's a' levegőbe vetette; de egy kis óra múlva ezt a' kárt vissza szereztük, és jól intézett tüzelésünkel az ellenség ágyúit megnémítottuk. Délután 4 órakor a' vár kőfalainak megmászására parantsolatot adtam, és már estvéli 7 órakor arra minden elkészült, 1500 gra-

natérosok és könnyen ugró katonák a' szántzoknál össze gyűltek, magoknak ostromló lajtorjákat készítettek, és megtámadó 's tartalék tsapatokra osztották fel magokat, 1000 sántzásók mentek utánnok. — A' futó sántzok commandirozó Generálissa *Palombini* igazgatta a' vár falaira való felmászást. A' második tartalék osztálynak vezérlését, melly az ötödik és a' 116-dik gyalog línea regementből állott, és arra intéztett, hogy részszerént a' fő megtámadást, ha a szükség kívánni fogja, segítse, részszerént a' városból kivivő útakra vigyázzon, *Montmarie* Generálra biztam, és hogy a' hetedik línea regementnek két batallionja és az *Olivo* erősségből az ellenségre tüzeljenek, az alatt pedig *Geneval Harispe* balra marsírozzon a' *Barcellonai* út felől az ellenséget nyughatatlankodtassa, és hogy az ellenségre bombikat hányhasson, elrendeltem. Mind ezek meglévén estvéli hét órakor négy egyszeribe kilőtt bombival való jeladásra, öt tsapatok ilyen felszóval *éltlen a' Császár a'* megmondott pontokra rohantak.

„Az első tsapat, melly a' 116, 117 és 121-ik gyalog regementből válogatott 300 emberből állott, és *Indzsínőr Obester Bouvier* által vezéreltett, a' *Chanoines* bástyának hátulsó részéből kiment, olly tzéllal, hogy a' bástya, és a' *Fort Royal* erősségre felmászhasson. Azon szempillantatban a' *Thiebault* Kapitány vezérlésére bízott tsapat a' másik sántzból előbbre nyomúlt, a' várat meg kerülte, magát az első tsapattal összevokapsolta; a' harmadik tsapat, melly a' 115-dik regementnek 50 granatérossaiból állott, és *Baccarini* Kapitánytól vezéreltetett, ugyan akkor

a' kikötőhely felé nyomult; a' negyedik tsapat a' külső városba ment; leg ottan az ötödik tsapat is, melly 300 karabélyos katonákból állott, balra a' Fort-Royal erősség ellen fordúlt.“

„Mindezeket az erősségeket, és az alsó várost öt ezer ember védelmezte, a' kik eleintén vakmerő módon ellent állottak, 's tüzeltek az ostromlókra, de a' derék granatírosoknak és szökő vagy ugró katonáknak hevességek kevés szempillantatok alatt minden akadályt meg győztek, Obester *Bouvier* a' maga tsapatjával az alsó föld bástya, vagy töltés nyílására fel mászott, a' Spanyolokat onnét elűzte, és mivel a' felvonó hídnál az ostromlókat tartóztatni akarták, többnire mind levagdaltattak, holt testeikkel a' sántz bétöltetett, és minden apróbb bástyákból az ellenség kiveretett, bajonettákkal vagy hegyes törökkel egész a' felső városig űzetett, katonáink a' St. Domingo bástyába bérokantak, 150 Spanyolt abban megöltek, és a' Fort-Royal erősséget elfoglalták, mellynek bírásától függött vala a' többinek elfoglaltatása is.“

Minekutánna a' katonaság dühössége letsenededett volna, Generál *Palombini* és Obester *Robert* az el foglalt erősségeknék megtartások végett mindenüvé vígyázatokat állítottak ki, a' győzedelmesek minden alsó városban talált magazinumokat, mellyek gyapottal, bőrrel, nadmézzel és Anglus portékákkal voltak megtöltve, vagy fel prédálták vagy meg égették. Azután Obester *Henry* a' felső város előtt, még azon éjjel sántzot ásatott, a' következett napon a' nagy félelembe esett katona őrizetet, és a' velek volt 's velek együtt minden veszedelemben részt

vett Anglusokat a' Frantzia vezér capitulatióval meg kínáltatta, mellyet ugyan a' kikötőhelyben lévő Anglus hajós katonáknak segítségekben bízván mingyárt akkor el nem fogadtak, de néhány nappal azután arra állani kénytelenek voltak."

„Az alsó városban, és az ahoz tartozó erősségekben 137 ágyút nyertek el a' győzedelmek, és 160 embert ejtettek fogságra, a' kik közt egynéhány tiszték is voltak. A' megöletett ellenséget, kinek száma 1553-ra ment, a' fő vezér megégettette. — Az ostromló seregtől 120 ember veszett el, 's 372 esett sebbe; de mivel az alsó városnak ostromlása 10 nappal annakelőtte már elkezdődött, a' Frantziáknak is vólt veszteségek. Azoknak számokat, a' kik a' további hadi szolgálatra alkalmatlanokká tétettek, 5500 emberre tette a' fő Vezér a' maga tudósításában.

Generál *Palombini*, és *Robert Óbestert*, a' kik a' futó sántzokat, és az erőszakos megtámadást igazgatták, úgy szinte az öt colonnéknak kommandánsait nagyon dítséri Gróf *Suchet*, úgy szinte a' több tiszteket is, a' kik mindnyájan vitezi módon viselték magokat, és a' nékiek adott parantsolatot az utolsó pontig bételyesítették.

Költ Tarragonában Junius 26 aik napján 1811-dlk esztendőben. Alá írt Gróf Suchet.

A' Frantzia Monitórnek 9-dik Juliusi darabjában egy mas tudósítása olvastatik ennek a' Fr. fő Vezérnek, mellyben azt jelenti a' Neufchate-li és Wagrami Hertzegnek, hogy a' Tarragonai erősséget Junius 28-dik napján meghódoltatta. Ezt a' tudósítást következő módon adta elő:

Kegyelmes Uram! Tarragona kultsait az Eő Felsége lábai eleibe teszem. A' mint reménylem, ennek az erősségnek meg vételét egész Katalóniának meghódoltatása fogja követni. — Két hónapi ostromlás, vagy inkább három egyszersmind esett vívás és öt megtámadás, a' Spanyol Insurgenseknek legválogattabb 18000 főből álló katoná örizetét semmivé tették, és olly kikötőhelynek tettek minket uraivá, a' mellyből azon tartománybéli insurrectiot az Anglusok igazgatták, hogy annál fogva a' magok portékáikat abban kirakhassák, 's eladhassák. Ennek az erősségnek védelmezését ők sokféle segedelem nyújtással támogatták, sok ízben fegyvert, munitziót, hadinépet hordtak az ellenségnek Valentziából, Alicantéból, és Kartagenából “

„Az ostromló katonaságnak dühösségét az őrzősereg kemény ellentállása, mellynek mind végig reménysége vólt az ostrom alól való feloldoztatáshoz, nagyon öregbítette 's tüzesítette. Az ötödik reárohanás alkalmatosságával, melly az előbbieneknél keményebb vólt, és a' melly tegnap fényes nappal esett meg, irtóztató vérontás ment végbe, de még is részünkről kevés volt a' veszteség. Az a' rettentő példa, mellyet én előre elláttam, és a' mellyről Hertzegségedet is tudósítottam, megesett, és sok ideig emlékezni fog arról Spanyol Ország. A' városban 4000 ember vagdaltatott le, 10 vagy 12 ezer ugrált le a' kőfalakon, 's igyekezett a' szabad mezőn a' veszedelemtől megmenekedni, ezer aprítatott le és fojtatott a' vízbe, közel tíz ezer 's mintegy 500 tiszt fogatott el, és vitetik Frantzia Országba rabságra, mintegy 1500 sebbe estek feküsz-

nek a' várbeli ispotályban, a' kik a' legtüzesebb vérontás közt is életben hagyattak. — A' fogságba estek közt három Feldmarschal, és a' várbéli gubernátor van, sokan megholtak; 20 zászló, 384 ágyú, 40000 golyóbis és bombi, 5000 mázsa puszkapor és ón estek hatalmunkba. “

„Minden késedelem nélkül mindenről tudósítani fogom Hertzegségedet, a' mi tsak történt, és körülállásosan meg írom azt a' ditsósséges győzedelmet, melly az Arragóniai ármádiának Kataloniában való iparkodását megkoronázta. Azokért, kik illy vitézi módon viselték magokat, kegyelmet fogok Eő Felségétől kérni.

Költ a' Tarragóniai fő hadi szálláson Jun. 29-dik napján 1811-dik esztendőben.

Utolírás. Adjutánsomra Kapitány *Anthoinera* bíztam ennek a' tudósításnak siettséggel való megvitelét, mivel ő mindenütt jelen volt, és első volt azok közzül, a' kik a' vár bástyáira felháltak, mindenről jelentést tehet, a' mit Hertzegséged tőlle kívánni fog. — Hertzegségednek különös kegyelmébe ajánlom őtet, és esedezek, hogy eszközöljön Eő Felségétől neki eskadron kommandánságot. “

Ehez a' tudósításhoz azoknak a' hadi foglyoknak lisztájok vagy laistromok is van ragasztva, a' kik Junius 28-dikán a' Tarragonai várnak megvételekor Frantzia fogságba estek, azok közt 497 hadi tisztek találtattak. Ezek közzül való a' General Gubernátor *Juan Smen de Contreras*, az ő General Stabjának Commendánsa *Bascourt*, General *Courtin* két Adjutánsival együt, Indzsínőr General *Cabier*, brigadéros General *Messina*, és mások is sokan, kiket nevenként elő hordani szükségtelen volna. A' hadi fogságban esett köz embereknek 9284 emberre megyen a' számok, ezeken kívül még más regementből valók is, a' kik mindössze 9781 főre mentek.